

Biovergistingsinstallatie Achterhoek

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

6 oktober 2008 / rapportnummer 1977-70

1. OORDEEL OVER HET MER

Initiatiefnemer, Biogasvereniging Achterhoek, is voornemens een vergistingsinstallatie te realiseren in de gemeente Aalten of in de gemeente Oude IJsselstreek of in de gemeente Oost-Gelre. Ten behoeve van de lokatiekeuze voor deze installatie is een plan-MER opgesteld. De gemeente Aalten treedt in de procedure ten behoeve van het plan-MER op als bevoegd gezag.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het plan-MER enkele essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

- de beschrijving van het voornemen;
- de uitwerking van het milieuaspect ammoniak;
- de uitwerking van het milieuaspect geurhinder.

Deze essentiële tekortkomingen zijn in een memo van de Commissie aan het bevoegd gezag, d.d. 3 juni 2008, nader toegelicht. In dit memo heeft de Commissie ook enkele omissies in het MER aangehaald die geen betrekking hadden op essentiële tekortkomingen, maar naar haar mening wel van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming. De initiatiefnemer heeft op 1 september 2008 een aanvulling op het MER ingediend, waarin bovenstaande tekortkomingen en omissies zijn behandeld. Op 19 september zijn de aanvullingen met initiatiefnemer en bevoegd gezag doorgenomen.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling alle **essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang een voldoende rol te kunnen laten spelen in de besluitvorming.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de niet essentiële omissies in het MER. In beide hoofdstukken doet de Commissie aanbevelingen voor verdere besluitvorming.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Beschrijving voornemen

MER

Anders dan in het richtlijnen gevraagd, gaf het MER geen volledige beschrijving van het proces rond de biovergisting en de digestaatbewerking en van de aanvoer van grondstoffen tot de afvoer van producten uit digestaatbewerking. De Commissie realiseert zich dat de daadwerkelijke biovergisting een gesloten proces is, maar de voor- en nabewerking en de opslag van grondstoffen, tussen- en eindproducten kunnen leiden tot milieueffecten. Het MER maakte niet duidelijk op welke wijze die voor- en nabewerking plaats vindt, welke producten op welke wijze en voor welke termijn worden opgeslagen en welke nabehandelingstechnieken worden toegepast. Daarmee is het voor de Commissie onmogelijk de in het MER weergegeven aannames te controleren. Zo werd het de Commissie bijvoorbeeld niet duidelijk hoe de initiatiefnemer tot een geurreductie van 90% komt.

De Commissie verzocht tevens om het transport van en naar de vergistingsinstallatie, gezien de onduidelijkheden rond het aantal transporten danwel

vrachtwagenbewegingen en de inzet van vrachtwagens danwel tractoren, in de aanvulling uitvoeriger te beschrijven.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER het totale proces van biovergisting te bespreken en daarmee de aannames in het MER te onderbouwen.

Aanvulling

In de eerste twee onderdelen van de aanvulling op het MER is uitgebreid uitgewerkt op welke wijze het gehele vergistingsproces plaatsheeft, van de binnenkomst van de grondstoffen tot de afvoer van het digestaat. Ook de transportaantallen zijn aangepast in de aanvulling. De beschrijving biedt afdoende onderbouwing voor de controle op de uitgewerkte milieuaspecten in het MER en de aanvulling. De extra informatie en de aanpassingen zijn consequent doorgevoerd in de rest van de aanvulling en bieden afdoende inzicht in de (potentieel) optredende milieueffecten.

- De Commissie concludeert dat met de uitgebreide beschrijving van het totale vergistingsproces en met de aanpassing van de transportaantallen voldoende het biovergistingsproces, inclusief de aan- en afvoer van grondstoffen en digestaat, is onderbouwd.

Het MER en de aanvulling geven niet aan dat het N-concentraat naar verwachting niet mag worden afgevoerd met de transportmiddelen waarmee de mest wordt aangevoerd. Hiervoor dienen afzonderlijke vrachtwagens gebruikt te worden. Wanneer voor de afvoer van genoemde produkten andere vrachtwagens moeten worden gebruikt als voor de aanvoer van mest zal het aantal transportbewegingen stijgen van 41,1 transportbewegingen per dag naar maximaal 42,5 transportbewegingen per dag. De effecten van die toename zullen gering zijn.

2.2

Ammoniak

MER

Gezien de onvolledige beschrijving van het voornemen was in het MER onvoldoende duidelijk in welke mate de Natura 2000-gebieden en de EHS door het initiatief werden belast. Dit milieuaspect is van wezenlijk belang aangezien de ammoniakemissie van de inrichting kan bijdragen aan een toename in belasting van genoemde gebieden. Met het oog op de te maken locatiekeuze is van belang dat in het MER duidelijk wordt welke deposities de installatie heeft op de Natura 2000-gebieden en de EHS. Aansluitend daarop dient, wanneer significante negatieve effecten niet uit te sluiten zijn, een passende beoordeling te worden uitgevoerd.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een uitgebreide kwantitatieve uitwerking op te nemen waaruit duidelijk wordt welk effect van de biovergistingsinstallatie op de diverse locaties heeft op de Natura 2000-gebieden en de EHS.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is in onderdeel 3 en in bijlagen 1 en 2 een nadere uitwerking gegeven aan het milieuaspect ammoniak. De vier meest dichtbij gelegen Natura 2000-gebieden zijn Bekendelle, Korenburgerveen, Willinks Weust en Wooldseveen. Duidelijk wordt dat de afstanden van de installatie tot deze Natura 2000-gebieden varieert van 3,5 km. tot meer dan 20 km. De bi-

overgistingsinstallatie kent beperkte emissies op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

- De Commissie concludeert dat met de beschrijving in onderdeel 3 van de aanvulling en met bijlagen 1 en 2 het milieuaspect ammoniak afdoende is uitgewerkt.

De verwachte NO_x-emissie en de mate van depositie op nabijgelegen de Natura 2000-gebieden is in het MER en de aanvulling niet in kaart gebracht. Uit het overleg van 19 september 2008 volgt dat de NO_x-emissie van het initiatief, bij toepassing van katalysatoren op de WKK's, maximaal 9.773 kg NO_x op jaarbasis bedraagt.

Het plan-MER en de aanvulling maken inzichtelijk dat de kritische depositiewaarden van de Natura 2000-gebieden nu reeds worden overschreden. Het initiatief draagt, afhankelijk van de locatie, in meer of mindere mate bij aan deze overschrijdingssituatie. In het kader van de NB-wetvergunning moet bepaald worden of deze bijdrage significant is en of volgende op de passende beoordeling een ADC-toets doorlopen dient te worden.

2.3

Geurhinder

MER

Uit de praktijk blijkt dat een biovergistingsinstallatie op zichzelf niet leidt tot veel geuroverlast, maar dat de verwerking van de grondstoffen en het digestaat wel geurhinder kunnen veroorzaken. Bij dit laatste moet onder meer worden gedacht aan het hygiëniseren van het digestaat, het drogen van de dikke fractie en het UF-concentraat en het persen van de korreltjes.

Bij de uitwerking van geurhinder in het MER mistte de Commissie de vaststelling van de individuele en cumulatieve geurhinder¹ bij de diverse locaties. Gezien de woningen in de directe nabijheid van de installatie bij vier van de vijf locaties is het ten behoeve van de locatiekeuze van wezenlijk belang dat duidelijk wordt of de geurhinder op de betreffende locaties kan voldoen aan de wettelijke vereisten.² In de richtlijnen was reeds gevraagd deze informatie op te nemen in het MER.

De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de te verwachten geurproductie beter in beeld te brengen en de individuele en cumulatieve geurbelasting op omringende geurgevoelige objecten vast te stellen.

Aanvulling

In de aanvulling is in onderdeel 4 en bijlage 1 het milieuaspect geurhinder nader uitgewerkt. Deze uitwerking behandelt onder meer de belangrijkste geuremitterende bronnen, de geurwetgeving en het vigerende geurbeleid en de mate waarin rond de vijf locaties geurhinder te verwachten is. Uiteindelijk worden de vijf locaties op pagina 27 van de aanvulling beoordeeld op het aspect geurhinder.

- De Commissie concludeert dat met de informatie over geurhinder in de aanvulling dit milieuaspect afdoende gedetailleerd is uitgewerkt.

¹ De cumulatieve geurhinder hoeft alleen te worden bepaald als blijkt dat de individuele geurbelasting van het initiatief op geurgevoelige objecten significant is.

² Voor de installatie gelden de geurnormen zoals ze zijn opgenomen in de N.E.R..

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Afweging alternatieven

MER

In hoofdstuk 4 van het MER werden de milieueffecten beschreven en werd een duidelijke omschrijving gegeven van de onderzochte locaties. In hoofdstuk 5 werden de milieueffecten op de diverse locaties beoordeeld. De uitwerking van de effecten op de omgeving kreeg in het MER echter minder aandacht³. In het deskundigenoverleg van dinsdag 27 mei 2008 pleitte de Commissie voor explicieter beoordeling van de milieueffecten, zodat de verschillen in milieueffecten duidelijker voor het voetlicht zouden komen.

De Commissie pleit tevens voor een explicieter scheiding in het MER tussen de milieu-informatie en de conclusies die daarover zijn vast te stellen en de overige informatie die een rol speelt bij de locatiekeuze.

Aanvulling

De milieu-informatie over ammoniak en geur is in de onderdelen 3 en 4 en in bijlage 1 en 2 van de aanvulling uitgebreider uitgewerkt. In onderdeel 5 van de aanvulling zijn de milieueffecten in zijn totaliteit nogmaals tegen het licht gehouden. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanpassingen in de tabel met de alternatievenvergelijking.

Tevens wordt in de aanvulling benadrukt dat het MER en de aanvulling met name inzoomt op de milieu-informatie en op basis daarvan de diverse locaties beoordeelt. Wellicht verwarrende informatie uit met name paragraaf 3.5 is overgeheveld naar de bijlagen.

- De Commissie concludeert dat onder meer met de informatie in onderdeel 5 van de aanvulling de milieu-informatie nader is gespecificeerd.

3.2 Inpasbaarheid in provinciaal en gemeentelijk beleid

MER

Uit het MER werd niet duidelijk of het initiatief past binnen het gemeentelijke en provinciale beleid. De Commissie verzocht om nader uit te werken of de biovergistingsinstallatie op de diverse locaties daaraan kan voldoen.

Aanvulling

In onderdeel 7 van de aanvulling wordt het vigerende gemeentelijke en provinciale beleid nader betrokken op de diverse locaties. Met deze aanvullende informatie wordt een goed beeld geschetst van de effecten op de diverse locaties in relatie tot het gemeentelijke en provinciale beleid.

- De Commissie concludeert dat in de aanvulling de diverse locaties afdoende zijn aan het vigerende gemeentelijke en provinciale beleid gerelateerd.

³ Zie ook opmerkingen bij uitwerking ammoniak en geurhinder.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Biogasvereniging Achterhoek

Bevoegd gezag: Gemeenteraad gemeente Aalten

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D 18.2

Activiteit: oprichting van een collectieve biovergistingsinstallatie met een capaciteit tot 140.000 ton

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in “Aalten vooruit”: 7 september 2007

advies aanvraag: 11 september 2007

ter inzage legging: 7 september 2007

advies reikwijdte en detailniveau: 19 oktober 2007

notitie reikwijdte en detailniveau vastgesteld: 20 november 2007

aanvraag toetsingsadvies: 8 april 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 6 oktober 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde ‘essentiële tekortkoming’. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. S. Bokma

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

drs. R.C.G. Warmenhoven (werkgroepsecretaris)

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Biovergistingsinstallatie Achterhoek en de aanvulling daarop**

De initiatiefnemer, Biogasvereniging Achterhoek, is voornemens een biovergistingsinstallatie te realiseren in de gemeente Aalten of de gemeente Oude IJsselstreek of in de gemeente Oost-Gelre. Ten behoeve van de locatiekeuze voor deze installatie is een planMER opgesteld. De gemeente Aalten treedt in de procedure t.b.v. het planMER op als bevoegd gezag.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling alle essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende rol te kunnen laten spelen in de besluitvorming.

ISBN: 978-90-421-2417-2